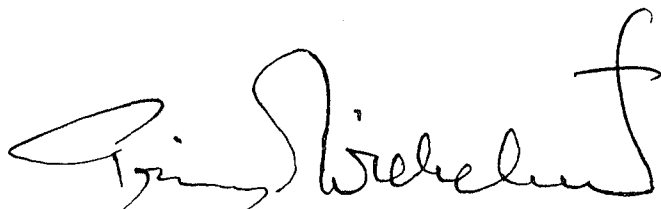

fick jag alltfler vänner mellan Namsen och Gaula, vänner som jag är stor tack skyldig för gästfrihet och tillmötesgående. Hur många delikata springere har vi inte ätit tillsammans och hur har inte fiskehistorierna avlöst varandra framför pejsen. Trivsel och gott kamratskap har varit samvarons signum. Ty fast vänskap är något av det bästa livet kan ge. I första hand det den som numera är anledningen till att jag så gärna återvänder till Trøndelagen.

PER VINJE

Carl Johansveien

Av de landevinninger som Turkomitéen gjorde siste sommer, tror vi at turen etter Carl Johansveien — den gamle og nedlagte ferdevei mellom Jämtland og Verdal, ubetinget går av med seiren.

Carl Johansveiens trace — rute, er i grove trekk følgende: Like nord for Skalstugans Turiststasjon (584 m.o.h.) på svensk side, tar veien av fra mellomriksveien og svinger nord vestover gjennom frodig bjørskog. Vegetasjonen i skogbunden er også rik med et veld av fjellplanter. De første 6 km er veien kjørbar med bil — en privat bomvei som tilhører bankdirektør Wallenberg. Når veien krysser fjellbekken mellom Bjørsjøen og Skalsvatnet, må en ta bena fatt.

Like etter er en på grenseskillet mellom Sverige og Norge, og en grenserøys står like i veikanten.

I svak og pen stigning tar veien seg opp i snaufjellet. Veiens høyeste punkt, 650 m.o.h. oppe på Sulsfjellet, er markert med en minnestein om kong Carl Johan i forbindelse med veiens åpning i 1835. Fjellovergangen er fin, og lagt i et lett og sympatisk lende. Utsikten her oppe over grensefjella er meget givende.

På marsjen utover mot Verdal passeres Kongstuen som kong Carl Johan skjenket verdalingene etter veiåpningen. De siste kilometrene før gammelveien når frem til riksveien og Ådalsvollen Tollstasjon (314 m.o.h.), går traceen parallelt og øst for elven Inna, men et bra stykke oppe i skogslie.

Distansen mellom Skalstugan og Ådalsvollen er ca. 16 km.

Deltakerne inntar en av de gamle veibruene

Foto: O. Lykstad

Med lensmann Jon Suul i Verdal som kilde gjengis her noen historiske data om Carl Johansveien.

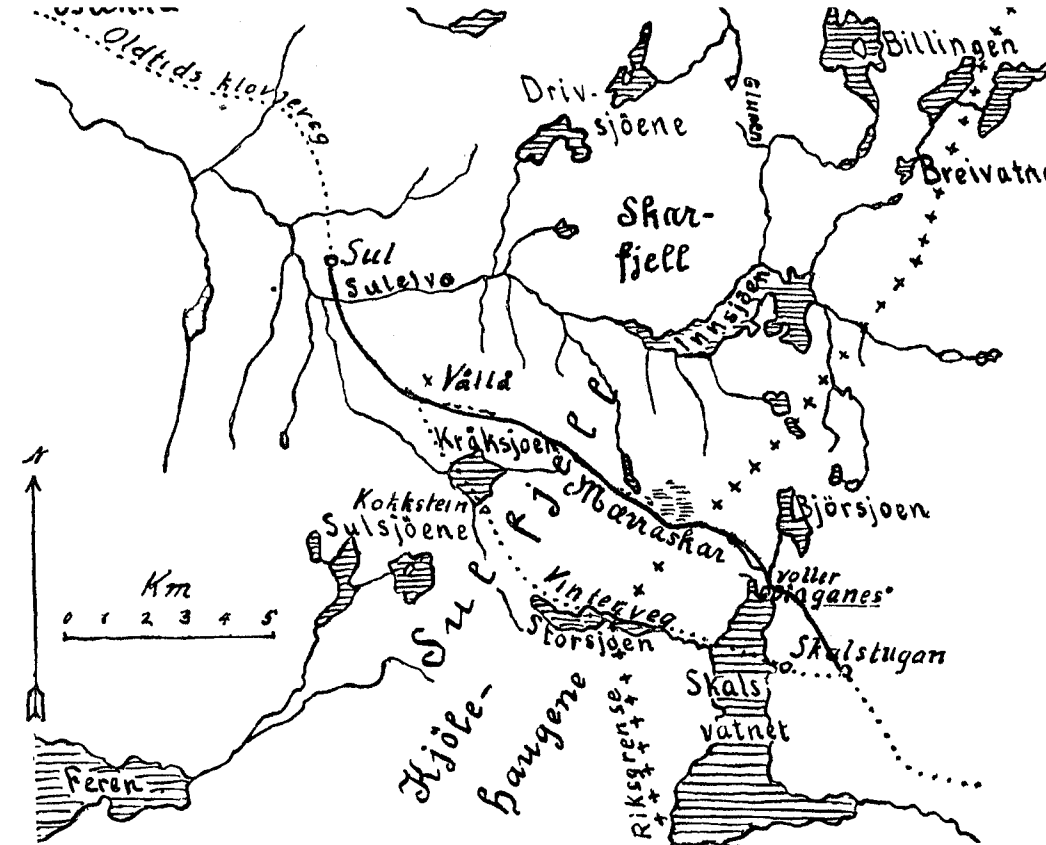
Det var kong Carl Johan som personlig tok initiativet til byggingen av denne ferdselsvei mellom Jämtland og Innherred. Veien fikk som nevnt sitt utgangspunkt ved Skalstugan, og endte ved Sulstua i Verdal, en veilengde på 20 km.

Veien ble påbegynt i 1824, og var fullført i 1835 da den ble høytidelig åpnet av kong Carl Johan. Byggeleder var den norske generalveimester von Krogh.

Carl Johansveien var i bruk til i 1864, da mellomriksveien forbi Sandvika Fjellstue og Innsvatnet ned til Verdal var blitt bygget. Fjellovergangen på Sulsfjellet ble for stri, især på vinters tid. Den nye vei ga til gjengjeld mange fordeler.

Imidlertid ligger restene etter Carl Johansveien fortsatt inntakt, men veien er dessverre mer eller mindre glemte av folk flest.

Etter å ha gjort turen en sommervarm søndag i slutten av juli i år, er jeg og de 30—40 deltakere som fulgte med på TT's fellesture etter Carl Johansveien fulle av begeistring over det vi fikk oppleve. Vi kan ikke nok anbefale denne fjellturen for andre som også kan

Kartskisse som viser oldtidsveien og Sulsfjellet (Jamtjfellet) med Kokksteinen sør for Kråksjøen
Tegning av Jon Suul

være glad i uberørt natur. Fjellovergangen er uten vanskeligheter, og en slipper vardinger, for gammelveien selv viser «veien».

På TT turen var vi så heldige at vi fikk kjøre vår norske buss de første 5 km etter bomveien, takket være velvillig imøtekommenhet fra rette vedkommende på Skalstugan. Men fra Skalsvatnet måtte vi ta bena fatt. Og ingen angret på det.

Da vi hadde passert grensen var det også slutt med det som het kjørevei, biltrafikk og bensinos. Her hersket fjellets fred. Heiloen ønsket oss velkommen med sine vemodige toner, mens myggen gasset seg i friskt byblod. Men vi iførte oss bjørkekviser og dengte løs på både mygg og klegg, og vandret videre innover fjellvidden.

Veien lå mosegrodd, og det var som å gå på et brüsselerteppet. Andre steder tok vi oss frem gjennom bjørkealeer (plantede snø-

skjermer fra gamle dager?) og vi passerte broer som vakte alles beundring når man beskuet de praktfulle brohvelv. Jo, de kunne kunsten de gamle brobyggere også, 11 slike steinbroer ble passert.

Ved en rislende fjellbekk ble det en lang og herlig lunchrast, før vi begynte selve nedstigningen. Her ble det tendt bål av eldgammelt tyrvirke.

Vi brukte fire-fem timer på turen over fra Skalstugan til vi kom ned til Ådalsvollen hvor en forfriskende dukkert i Innas kulper satte punktum for dagens behagelige anstrengelser og før vi på ny satte oss i bussen med kurs for Verdal hotell til avkjølt øl og hotell-eier Lerbergs gode middag.

Direktør Lerberg var for øvrig vår gode los på Carl Johansveien. Yngste deltaker var 12 år og den eldste en dame på 72 år.

Hermed må Carl Johansveien være anbefalt på det beste, ingen fjellvandrere vil angre på turen. Turkomiteén vil i hvertfall ha denne rute i godt minne for senere turopplegg.

TORE JACOBSEN

Trening i naturen

To hundre år er gått siden den franske filosof og forfatter Jean Jacques Rousseau skrev at menneskene måtte vende tilbake til naturen. Rousseau mente at «en vakker egn er fjellbekker, granskog, mørke skogdyp, fjell og ufarbare stier» som han skriver et sted. De fleste av oss elsker denne naturen. Vi føler oss så velsignet frie og lykkelige når vi vandrer rundt i skog og mark. Det er jo ikke så underlig. Det var i tidenes morgen meningen at vi mennesker skulle leve ute i naturen. Særlig nå i automasjonens tidsalder er det mer enn noen gang før viktig at vi oppsøker naturen og finner avkobling der. Vi må bort fra den larmende byen med dagens strev og bekymringer.

Det er godt at vi i vår tid har idretten som stadig minner oss om at vi har fått beina for å bruke dem og en kropp som er noe annet enn en bakdel til å slå ned i en stol eller i setet på en bil. For alle oss idrettsfolk betyr turene i skog og mark uendelig meget. Der henter vi ny styrke. De lange treningsturene innover heiene gir utholdenhet og en får en herlig følelse av frihet.

Det er interessant å legge merke til hvor mye av idrettstreningen som nå foregår ute i naturen. Alle idrettsmenn legger stor vekt på denne form for trening. Ingen må tro at en skøyteløper, en fotballspiller, fri-idrettsmann, syklist eller hva det måtte være, bare løper rundt og rundt på en bane. I dag henlegger vi en stor del av vårt treningsprogram til skog og mark.